

12. oktober 2012

Referat og dagsorden fra møde i Gudenåkomiteén 24. september 2012

Deltagere: Se side 6.

Dagsorden

1. Velkomst v/ Charlotte Green (kl.: 09:00 – 09:10)

Velkommen til Gudenåkomiteens nye medarbejder – Anni Nørskov Mørch

2. Godkendelse af referat fra sidste møde og dagsorden v/ Charlotte Green (kl.: 09:10 – 09:15)

3. Kvælstof-Vandoplandsplan (N-VOP) v. Jens Albert Hansen (Kl.: 09:15- 09:30)

Statusorientering. Der er færdiggjort forundersøgelse for projekterne Skjern Hovedgaard m.fl. (Viborg Kommune) og Gudenåen Tvilum Bro-Kongensbro (Silkeborg Kommune). Sekretariatet præsenterer kort betydningen heraf for N-VOP (kvælstof-vandoplandsplan). Yderligere er der indsendt ansøgning om privat N-projekt beliggende i Viborg Kommune, og sekretariatet redegør kort for konsekvensen heraf for N-VOP.

4. Fosfor-vandoplandsplan (P-VOP) v. Jens Albert Hansen (kl. 09:30 – 09:40)

Statusorientering om fremdriften for fosfor-projekterne i Silkeborg og Favrskov Kommuner.

5. VOS kompetencefordeling samt orienteringsniveau v. Charlotte Green (kl. 09:40 – 10:00)

Det drøftes, hvilket beslutnings- og orienteringsniveau komiteen ønsker mht. VOS (den politiske Vandoplandsstyregruppe) og VOP (vandoplandsplanen). Det indstilles, at alle ændringer til eksisterende projekter i VOP foretages på teknikerniveau, samt at kun udvælgelse af nye eller fjernelse af eksisterende projekter i VOP indstilles til politisk beslutning ved VOS. Samt at sekretariatet orienterer om status på projekterne og VOP ved Gudenåkomitemøderne

6. Udbud af fartøjskoncessioner v. Ann Ammitzbo (kl. 10:00 - 10.45)

Der orienteres om status for udbud af fartøjskoncessioner. Der skal tages stilling til, om strækningsoptdelingen af Gudenåen skal ændres.

7. Udsætning af laksesmolt i Gudenåen v. Charlotte Green (Kl. 11:00 – 11:05)

En vurdering fra relevante kommuner af hvordan lakseudsætningsprojektet kan finansieres - som aftalt på sidste møde i Gudenåkomiteen.

8. Undersøgelse af laksens økonomiske betydning v. Jørgen Jørgensen (kl. 11:05 – 11:35)

COWI har afgivet tilbud på undersøgelse af lokaløkonomiske effekter af udsætningsbaseret laksefiskeri i Gudenåen. Det indstilles, at det drøftes, om undersøgelse kun skal vedrøre laks eller om ørred også skal inddrages for at få hele Gudenåens betydning og alle kommuner med. At det besluttes om undersøgelsen skal igangsættes. At det besluttes, hvordan undersøgelsen evt. skal finansieres (100.000 kr.. F.eks. 20.000 kr. fra Gudenåkomiteen og 80.000 kr. fra de kommuner, som måtte ønske at bidrage.

9. Vision Gudenåen v. Charlotte Green (kl. 11.35 – 11.50)

Der orienteres om status på Vision Gudenåen og afholdelse af borgermøder. OplevGudenaas forslag til fælles kommunikationsplan præsenteres. Det skal besluttes, om Gudenåkomiteen skal indgå i, og medfinansiere, kommunikationsplanen. Det indstilles, at Gudenåkomiteen indgår i den fælles kommunikationsplan og medfinansierer opgaven på 20.000 kr. via budgetmidlerne.

10. Eventuelt

Referat

1. Velkomst

Charlotte Green bød velkommen, og komiteens nye medarbejder, Anni Nørskov Mørch, præsenterede sig. Ansættelsen skal styrke arbejdet med VisionGudenå.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde og dagsorden

Dagsorden og referat godkendt.

3. Kvælstof-Vandoplandsplan (N-VOP)

Jens Albert Hansen orienterede om status på kvælstof-Vandoplandsplanen. Der er indsendt opdateret VOP til staten, hvor det fremgår, at:

- Romalt Enge projektet er under realisering
- Vissing Enge projektet afventer statens forhandlinger med lodsejere
- Skjern-Hovedgård projektet er forundersøgt. Projektet fjerner mindre kvælstof end vurderet i skitseprojektet og kan ikke overholde kravet om effektivitet. I det samlede kvælstofregnskab er effektiviteten dog stadig rigtig god, så projektet bliver i VOP'en, og Viborg Kommune indsender realiseringsansøgning.
- Gudenåprojektet er også færdigundersøgt, med en god kvælstofeffektivitet til følge. Men lodsejermotstanden er desværre stor i visse lokale områder. Silkeborg Kommune vurderer situationen og forventer en afklaring snarest.
- Øster Alling vådenge (Norrdjurs Kommune) er ved at blive forundersøgt og Tjærby-Vestrup projektet (Randers Kommune) er i fasen med at søge om midler til forundersøgelse.

Et nyt projekt medtages snarest i Vandoplandsplanen. Det er et lille privat projekt i Viborg Kommune, som fjerner 0,3 tons kvælstof.

I det samlede kvælstofregnskab mangler der nu ca. 6 tons kvælstof for at opfylde den krævede kvælstofreduktion på 91 tons. Det er meddelt staten, at VOS'en er opmærksom herpå og arbejder på en løsning. De 6 tons kvælstof kan eventuelt hentes ved at udvide et af projektområderne i Randers eller Norrdjurs Kommuner. Alternativt kan nyt projekt inddrages (f.eks. Nørreå – Heltzen projektet).

4. Fosfor-vandoplandsplan (P-VOP)

Jens Albert Hansen oplyste, at forundersøgelser er igangsat for de to udvalgte fosforvådområder i Favrskov og Silkeborg Kommuner.

5. VOS kompetencefordeling samt orienteringsniveau

Men henvisning til fremlæggelsen af punkt 3 og 4 anmodede Charlotte Green om stillingtagen til fremtidig orientering om vandoplandsplaner.

Indstillingen blev vedtaget, således at Komiteen fremover får en overordnet orientering om status på vådområdeprojekterne – herunder orientering om nye og udgåede projekter.

6. Udbud af fartøjskoncessioner

Charlotte Green oplyste, at Foreningen for kanoudelejere langs Gudenåen havde indkaldt til møde om udbuddet af fartøjskoncessioner. På mødet anmodede udlejerne om, at strækingsopdelingen af Gudenåen i 4 strækninger ændres. For at give Gudenåkomiteen tid til at drøfte forslaget, blev fristen for indsendelse af tilbud på koncessionerne udsat til 8. oktober 2012.

Ann Ammitzbo nævnte, at en ændring af strækingsopdelingen fra 4 til 2 delstrækninger vil gøre udlejningsmulighederne mere fleksible. Udlejerne har søgt om godkendelse af en lang række isætningsteder langs åen, og hver udlejer benytter sig således af isætningssteder, som er jævnt fordelt langs med åen. Ændringen af strækingsopdeling vil således fortsat opfylde komiteens ønske om at tilgodese mindre virksomheder, som tilbyder oplevelser udover sejlads.

Der blev gjort opmærksom på, at komiteen skal sikre hensynet til natur og miljø samtidig med, at der er plads til turisme og oplevelser. Koncessionerne er sendt i udbud for første gang, og den 4-årige koncessionsperiode vil vise, om det er behov for ændringer i næste koncessionsperiode.

Det blev besluttet at ændre strækingsopdelingen fra 4 strækninger til 2 strækninger (Tørring – Klostermølle og Mossø – Randers). Sekretariatet udarbejder skrivelse om ændringen, som komiteens medlemmer kan bruge til at orientere egen kommune.

7. Udsætning af laksesmolt i Gudenåen

Charlotte Green nævnte, at komiteen på sidste møde i maj 2012 havde drøftet kommunernes finansiering af udsætning af laksesmolt i Gudenåen. Udsætning har fundet sted de sidste 20 år, men kommunernes finansiering har ikke været garanteret fra år til år. Det skaber naturligvis usikkerhed hos Dansk Center for Vildlaks, der ikke kan være sikker på at opnå finansieringen, til de laks de opdrætter.

Randers, Viborg og Favrskov Kommuner har fundet midler til udsætningsprojektet i 2013, og der er positive formodninger om midler i 2014, hvor det er på plads i to af tre kommuner. Der er ligeledes positive forventninger til at finde midler for de efterfølgende år, hvis, dersom ventet, kan vises potentiale for turisme m.m.

Komiteen var enig om, at de 3 kommunernes finansiering af udsætningsprojektet skal fortsætte fremover, og at Silkeborg Kommune med fordel også kunne bidrage fra 2014.

8. Undersøgelse af laksens økonomiske betydning

Jørgen Jørgensen oplyste, at der er indhentet tilbud fra COWI på en undersøgelse af laksefiskeriets lokaløkonomiske betydning. Ud over laksefiskeriet betydning har COWI også vurderet, at andre fiskearter (som f.eks. ørred, sandart og gedde) kan inddrages i undersøgelsen og derved gøre undersøgelsen relevant for hele Gudenåen.

COWI kan levere resultatet af undersøgelsen i uge 43. Tilbuddet lød på 100.000 kr. for undersøgelse af laks nedstrøms Tangeværket, og 180.000 kr., hvis hele åen og andre fiskearter skal inkluderes. Derudover indeholdt tilbuddet en undersøgelse af potentialet for laksefiskeri i Randers Fjord, som Randers Kommune finansierer.

Jørgen Jørgensen nævnte, at DTU Aqua skal i gang med en lignende, men mere omfangsrig, undersøgelse i Skjern Å. Der er mulighed for at lave en følgegruppe, så der sker koordinering og vidensdeling mellem Gudenå og Skjern Å.

Der blev stillet forslag om lettilgængelig konvertering af laksens betydning, f.eks. ved at opgøre 1.000 antal udsatte laks til X antal kroner i indtjening for lokalområdet.

I COWI tilbud fremgår, at undersøgelsens hovedprodukt er afrapportering i form af PowerPoint præsentation, og at der ikke er inkluderet udviklingen af publiceringseget rapport. Desuden fremgår, at prisen på 100.000 kr. ikke inkluderer udgifter til transport og overnatning.

Det blev drøftet, om undersøgelsen skal omfatte andre arter end laks. En udvidelse af undersøgelsen kunne indgå som del af visionen senere, og her kunne der lægges vægt på potentialet for øget fiskeri og afledt indtjening i Gudenåområdet. Et sådant projekt kunne være trin 2 og kunne inddrage RegionMidtjylland, kommunerne, VisitGudenaa, Sportsfiskerforeningerne m.v. Mulighederne drøftes på møde i Visionsarbejdsgruppen den 9. november 2012.

Komiteen besluttede, at undersøgelsen i første omgang kun skal omfatte laks. Omkostningen på 100.000 kr. fordeles med 25.000 til Gudenåkomiteen, og 25.000 kr. til henholdsvis Randers, Viborg og Favrskov Kommuner.

Komiteen besluttede desuden, at anmode COWI om revideret tilbud, hvor der udarbejdes en rapport egnet til publicering, og hvor prisen ikke overstiger 100.000 kr. inklusiv omkostninger til transport og overnatning.

Tidsplanen er til gengæld fleksibel, og der er ikke behov for at have et resultat af undersøgelsen allerede i uge 43.

9. Vision Gudenåen

Næste møde i visionsarbejdsgruppen er den 9. november 2012. På dette møde skal arbejdsgruppen blandt andet drøfte forslag til organisation.

Charlotte Green nævnte, at Favrskov Kommune afholder borgermøde om visionen den 27. september 2012 i Ulstrup. Her vil Charlotte Green holde oplæg om Gudenåkomiteens vision, og Bendt Nielsen holde oplæg om OplevGudenaa. Herefter vil deltagerne have mulighed for at bidrage med deres idéer og forslag.

De andre kommuner oplyste, at de ikke har planlagt borgermøder om visionen, men i flere kommuner indgår visionen i kommuneplanen og borgermøder om kommuneplanen. I Randers Kommune har de gjort reklame for Favrskov Kommunes borgermøde på hjemmesiden og ved fremsendelse af annonceringen til det grønne råd.

Oplev Gudena (ved VisitSkanderborg) har udarbejdet tilbud på fælles kommunikationsplan for Vision Gudenåen, VisitGudena og OplevGudena. Der stilles forslag om en medfinansiering på 20.000 kr. pr. partner.

Komiteen besluttede, at Vision Gudenåen skal indgå i den fælles kommunikationsplan, og at komiteen bidrager med 20.000 kr. fra komiteens budgetmidler.

10.Eventuelt

Anni Nørskov Mørch oplyste, at der efter anmodning fra Gudenåkomiteens sekretariat er indkommet 23 yderligere projekter, som skal indgå i Gudenåkomiteens projektkatalog. Projekterne vedrører hovedsagligt naturgenopretning, etablering af stier og formidling i den forbindelse. Der er sandsynligvis flere projekter i Gudenåområdet, som endnu ikke er indsendt. Sekretariatet tager derfor kontakt til kommunerne og andre projektansvarlige, når det er overblik over det indkomne materiale.

Der blev spurgt til den planlagte studietur. Datoerne for turen er fastlagt (13. – 15. maj 2013), men destinationen er endnu ikke på plads. Letland eller Holland er muligheder, og her vil temaet sandsynligvis blive implementering af vandplanerne. Forvaltningerne i komiteens medlemskommuner er velkommen til at komme med yderligere forslag.

Det aftaltes, at sekretariatet fremsender kopi af OplevGudenaas brochure "Grønne Partnerskaber" til komiteens medlemmer.

OplevGudena planlægger Store Gudenådag den 17. august 2013. Vision Gudenåen planlægger konference i januar/februar 2013 - sandsynligvis i samarbejde med VisitGudena og OplevGudena). Konferencens dato og indhold drøftes på næste møde i Visionsarbejdsgruppen.

Ann Ammitzbo oplyste, at Bjerringbro Sportsfiskerforening har henvendt sig til sekretariatet med oplysning om, at der er opsamlet 18 store sække med affald langs Gudenåen på strækningen Bjerringbro – Ulstrup. Foreningen mener, at meget af affaldet stammer fra sejlene i udlejningsfartøjer, og de opfordrer derfor komiteen til at indføre regler i koncessionsaftaler om håndtering af affald. Dette indgår allerede som del af udbudsmaterialet.

Deltagere til møde i Gudenåkomitéen 24. september 2012

Navn	Kommune
<i>Politikere</i>	
Charlotte Green	Favrskov
Hans Okholm	Silkeborg
Jørgen Bruno Andersen	Randers
Jens Sønderskov	Skanderborg
Peter Sigtenbjerggaard	Hedensted
Jens Ravn	Viborg
<i>Teknikere</i>	
Ann Ammitzbo	Favrskov
Jens Albert Hansen	Favrskov
Hanne Wind Larsen	Randers
Jørgen Jørgensen	Viborg
Hans Brok-Brandi	Skanderborg
Keld Rasmussen	Horsens
Morten Horsfeldt Jespersen	Silkeborg
Mette Christensen	Hedensted
Anni Nørskov Mørch	Gudenåkomiteen
Maibritt L. Sørensen	Gudenåkomitéen
<i>Afbud</i>	
Hans Bang-Hansen	Horsens
Claus Leick	Skanderborg